

"Az igaz ember pedig hitből fog élni"
(Róma 1,17)

TÁLENTUM

Piliscsaba-Klotildliget Református Gyülekezet Hírlevele

VIII. évfolyam - 2009. IX. okt

OKTÓBER A REFORMÁCIÓ HÓNAPJA

"Egy lélekkel voltak a templomban"

Lectio: ApCsel 15,1-12

Textus: ApCsel 2,37-47

A reformáció elindulását nagyban elősegítette a középkori, ún. pápai egyház deformáltsága. Ennek reakciójaként jelent meg az a vágy és óhaj, hogy az egyház, embereiben és szervezetében, tanításában és szolgálatában is megreformáltassék. A reformáció kereste az "igaz" egyház megvalósításának lehetőségét, mert a korabeli egyházat hamisnak tartotta.

Nem véletlen, hogy hitvallási iratunk, a II. Helvét Hitvallás behatóan, több fejezeten át foglalkozik az egyház leírásával - ez akkor központi kérdés volt. (17. és 18. fejezet) Szükséges volt a legapróbb részletekig megőn meghatározni, mégpedig bibliai alapon állva az egyház milyenségét, s egyben védekezni kellett a nagyon is erős római támadásokkal és vádakkal szemben. Ilyen, pl. a II. Helvét Hitvallás 17/5 fejezete, s kiváltképpen azért irányul ma figyelmünk erre, mert magunknak is sokszor nehézséget

okoz az egyház meghatározása a mai világban. Olyan belső mozgások vannak az egyházban is, amelyek sok kérdést felvetnek. Jó nekünk most a Szentírás és a Hitvallás alapján újra választ keresni és találni a legfontosabb kérdésekre - éppen a reformáció ünnepén.

"Nincs anarchia az anyaszentegyházban" - szögezi le a Hitvallás. Kihallatszik ebből a reformáció egyházainak azon római katolikus vád elleni védekezése, amely szerint az evangélium által reformált egyházakban fejtelenség, zűrzavar uralkodna. Ugyanígy hosszabb bekezdést szán a Hitvallás annak, amit így vezet be: "viszálykodások és vitatkozások az egyházban". Különös, hogy erről is kellett beszélni, sőt hitvallásszerűen kellett deklarálni eme viták meglétét. Magát a Bibliát hozza fel a Hitvallás bizonyítékul, s az imént olvasott Igéket arra nézve, hogy már az őskeresztény egyházon belül is voltak nézeteltérések, s ezekről kendőzetlenül beszél az Írás is.

Velejárója a mindenkori egyháznak az azon belüli vita? S ha van ilyen, mint ahogy volt és van, miért van ez így? Ha nem Rómából irányítják az egész egyházat, akkor vajon törvényszerű-e a fejtelenség? S végül is mik az igaz Egyház ismertetőjelei? A reformációhoz, s nagyon is a mi korunkhoz kapcsolódó kérdések ezek, amelyekre választ keresünk.

1. Az igaz egyház ismertetőjelei. A tapasztalatilag megfogható, azaz látható egyházra tekintve - megfogalmazódik bennünk a kérdés: valójában mitől is igaz az egyház? Honnan lehet tudni, a földi egyházat vagy egyházakat nézve, hogy azok igazak-e, s valóban egyházak-e? Nem csupán emberek által létrehozott közösségek, szövetségek, szervezetek? Ez a reformáció koráig nem volt kérdés! Hiszen a római katolikus egyházban fel sem merülhetett ez így, hogy ti. igaz-e az egyház.

A reformáció egyik központi kérdése azonban éppen ez lett Róma ellenében is, hiszen azt hirdették, hogy az egyház eltévelyedett, hamis lett, nem maradt hűséges a krisztusi alapokhoz. Mivel a reformáció egyházai elszakadtak a római egyháztól, eretnekeknek lettek nyilvánítva az "igaz" és egy egyházon kívül kerültek - így számukra védekezés miatt is, meg kellett keresni a választ arra, hogy hol is van igaz egyház, s melyek annak az ismertető jelei? Ezek természetesen csak a földi, azaz a látható egyházra vonatkoztak.

a.) Az első, amiben minden reformátor egyetértett, hogy **igaz egyház ott van, ahol Isten Igéjét tisztán hirdetik!** Első helyre az evangéliumhirdetés került tehát! Ahol ez hiányzik, ott nincs egyház sem, nemhogy, igaz, de semmilyen. Ahol nem az az első, hogy a Krisztusról szóló tiszta beszéd hir-

dettessék, ott csupán egy emberi közösség funkcionál így vagy úgy.

b.) Voltak azután, mint Kálvin is, akik emellé még egy másik fontos és jellemző jelet felvettek: a szentségek helyes és tiszta kiszolgáltatását. **Igaz egyház tehát ott van, ahol az Írás szerint a keresztség és úri szent vacsora jegyeit helyesen szolgáltatják ki.**

c.) Később e két alapvető jelhez egy harmadikat is felvettek, nem utolsó sorban a kialakult helyzet miatt: **az egyházfegyelmet.**

Ezen jelekben természetesen nem emberi döntések alapján egyeztek meg a reformáció egyházai, hanem a Szentírást követve. Ha mai Igénket megnézzük, látjuk, hogy az ApCsel leírását követve megtaláljuk mind a három ismertetőjelet, hiszen:

- Péter igehirdetésére térnek meg Jeruzsálemben háromezren.

- Megtérésük után részesednek a keresztségben, és a kenyér megtörésében, azaz az úrvacsorában.

- És valamennyien alávetik magukat az erre a közösségre, gyülekezetre jellemző elvárásoknak, amikor például egyként részt vesznek a szükség szerinti adakozásban.

(Az egyházfegyelemre vonatkozó első utalás az ApCsel 5. részében Anániás és Safira történetel!) Az ApCsel természetesen más járulékos jellemző jegyekről is beszél, mint például az imádság, az öröm, a jelek és csodák, de ezek tulajdonképpen mind beletartoznak az előbb elmondottak valamelyikébe.

A reformáció meglátása szerint tehát igaz Egyház ott van - ma is! -, ahol az Igét tisztán hirdetik, a szentségeket kiszolgáltatják, és gyakorolják valamilyen formában az egyházfegyelmet. Az egyházfegyelem kérdése mára nagyjára háttérbe szorult, s valóban az idők folyamán változott is, nem úgy, mint az előző kettő. Ma e kifejezés helyett jobb azt mondani, hogy az "egyházi hatalom minden irányú gyakorlása", amelybe beletartozik a diakónia, a szolgálat.

2. Igaz és hamis egyház. Beszélhetünk-e hamis Egyházzól, ha szoltunk az igazról, és annak ismertetőjeleit is elmondtuk? Abban az értelemben igen, hogy vannak olyan egyházak, amelyek e felsorolt ismertetőjelekkel nem bírnak, illetve hiányosan vagy másképpen bírnak. Ha azonban e felsoroltak egyikével sem bír egy magát keresztyénnek nevező gyülekezet, akkor az már nem egyház! Ennek megítéléséhez nekünk elegendő a Szentírás. Tudjuk, hogy a Gonosz mindenhol jelen lehet, nem kivétel ez alól az Egyház sem. Vigyáznunk kell azonban: e kritériumokon kívül nem minősíthetünk vagy ítélnünk! Tehát sem erkölcsi, vagy éppen világi törvények alapján állva nem minősíthetjük hamisnak az egyházat vagy a gyülekezetet! A bűn mindenütt jelenvalósága a reformáció tanítása szerint utal Isten kegyelméhez! E földön az egyház nem makulátlan, noha erre törekszik.

3. Reformációra mindig szükség van! Saját gyülekezetünk és egyházunk megítélésében ezek a szempontok vezessenek akkor, amikor a deformációt elhagyva az egyház reformálására, szüntelen megújítására törekszünk Isten Lelkétől vezettetve. Az Ige-e az első? Kiszolgáltatjuk-e a szentségeket, s milyen az egyházi szolgálatunk, itt benn és kinn a világban, s vajon hűségesek tudunk-e maradni az elénk adott isteni Igéhez ebben? A II. Helvét Hitvallás 17. fejezete így ír: " kik ilyenek az egyházban, azokban egy hit

van és egy Lélek s ezért csak az egy Istent imádják, egyedül Őt tisztelik lélekben és igazságban, egyedül Őt szeretik teljes szívükből és minden erejükből, egyedül Őt hívják segítségül az egyetlen közbenjáró és szószóló a Krisztus által, s Krisztuson és a benne való hiten kívül semmiféle igazságot és életet nem keresnek. Mivel Krisztust ismerik el az anyaszentegyház egyedüli fejének és fundamentumának, és erre a fundamentumra helyezkedve naponta bűnbánatban megújulnak, türelemmel hordozzák a rájuk rakott keresztet, sőt színlelés nélküli szeretet által Krisztus minden tagjával összekapcsolódva bebizonyítják, hogy ők Krisztus tanítványai, megmaradván a békesség és a szent egység kötelékében. Egyszersmind részesülnek a Krisztustól rendelt és az apostoloktól továbbadott sákramentumokban, mégpedig úgy élnek velük, ahogy az Úrtól vették."

Ennél tökéletesebben, szebben és igazabban ma sem lehetne megfogalmazni az igaz egyházzal való hitvallást. Az Igében olvasott rész, a jeruzsálemi keresztyén gyülekezet pünkösdi utáni "megalakulása", megszületése az az alap, amelyből kiindulva megtudhatjuk, hogy miként kell folynia az igaz egyházban az Isten dicsőségére és az emberek szolgálatára való életnek. Mert a reménységünk ma is az kell, hogy legyen, ami ott és akkor megkapott ajándék és megtapasztalt örömteli bizonyosság volt: "Az Úr pedig minden napon szaporította a gyülekezetet az üdvözülőkkel". Ámen

Kiss Domokos

(Elhangzott a Budapest Rákospalota-Újvárosi Református Egyházközség Magyar Sáfárság templomában, 2005-ben)

IMÁDSÁG

Áldalak Szentlélek Isten, hogy a magyar református anyaszentegyház tagjává hívtál el engemet. Köszönöm Neked ennek az egyháznak egész történelmét, Krisztusról való eredetét és benne fundáltatott voltát. Tudom, hogy kősziklára épült és a poklok kapui sem vehetnek rajta diadalt. Köszönöm Neked mindazt, ami ez anyaszentegyházban magyar. Isten alázatos szolgálóinak hitét, kikkel megtérítetted ezt a népet és a vértanúság hatalmával kemény szívét magadhoz ígézted. Nagy és szent királyok bölcs törvényeit, királyi páncéljuk minden áldását, a fegyelmet, az eszményt, a nevelést. Szent asszonyoknak sugárzó lelki szépségét és szolgálataiknak feledhetetlen példaadását: a rózsává vált kenyereket és a kenyerekké vált rózsákat. Köszönöm Neked történelmünk legnagyobb jótéteményét, a magyar reformációt minden dicsőségével és minden szenvedésével. Te míveltél csodákat vedlett, szegény prédikátorok ajkaival. Te gyújtottál világosságot magyar jobbágyok kunyhóiban és főurak palotáiban. Te lobogtál tiszta lánggal nádfödeles iskoláinkban, üldözött őseink istentiszteletén, akár leégett falvak üszkei felett, akár úttalan rengetegek mélyén zendült fel dicséretedre a magyar zsoltár. Áldalak azokért az imádságokért, amelyek a mi református hitvallóink lelkéből fakadtak fel, azokért az áldozatokért, amelyeket szegények és gazdagok együtt hoztak a Te dicséretedre és azokért a szenvedésekért, amelyeket gályarabok és vértanúk, üldözöttek és elnyomottak Éretted örömeit hordoztak. Áldalak Téged, hogy magyar református Sionodat mindeddig megtartottad sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongatásban, vereség-

ben, tömlöcben, háborúságban, küzdésben, virrasztásban, bőjtölésben, tisztaságban, tudományban, hosszútűrésben, szivességben, tettetés nélkül való szeretetben, igazmondásban, Isten erejében, az igazságnak jobb és bal felől való fegyvereivel (II. Kor. 6:4-7). Éneklek előtted népem és egyházam himnuszát és imádlak Téged testvéreimmel "mint ismeretlenek és mégis ismeretesek, mint megholtak és mint élők, mint ostromozottak és meg nem ölettek, mint bánkódók, noha mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint semmi nélkül valók és mindennek bírók" (II. Kor. 6:9-10).

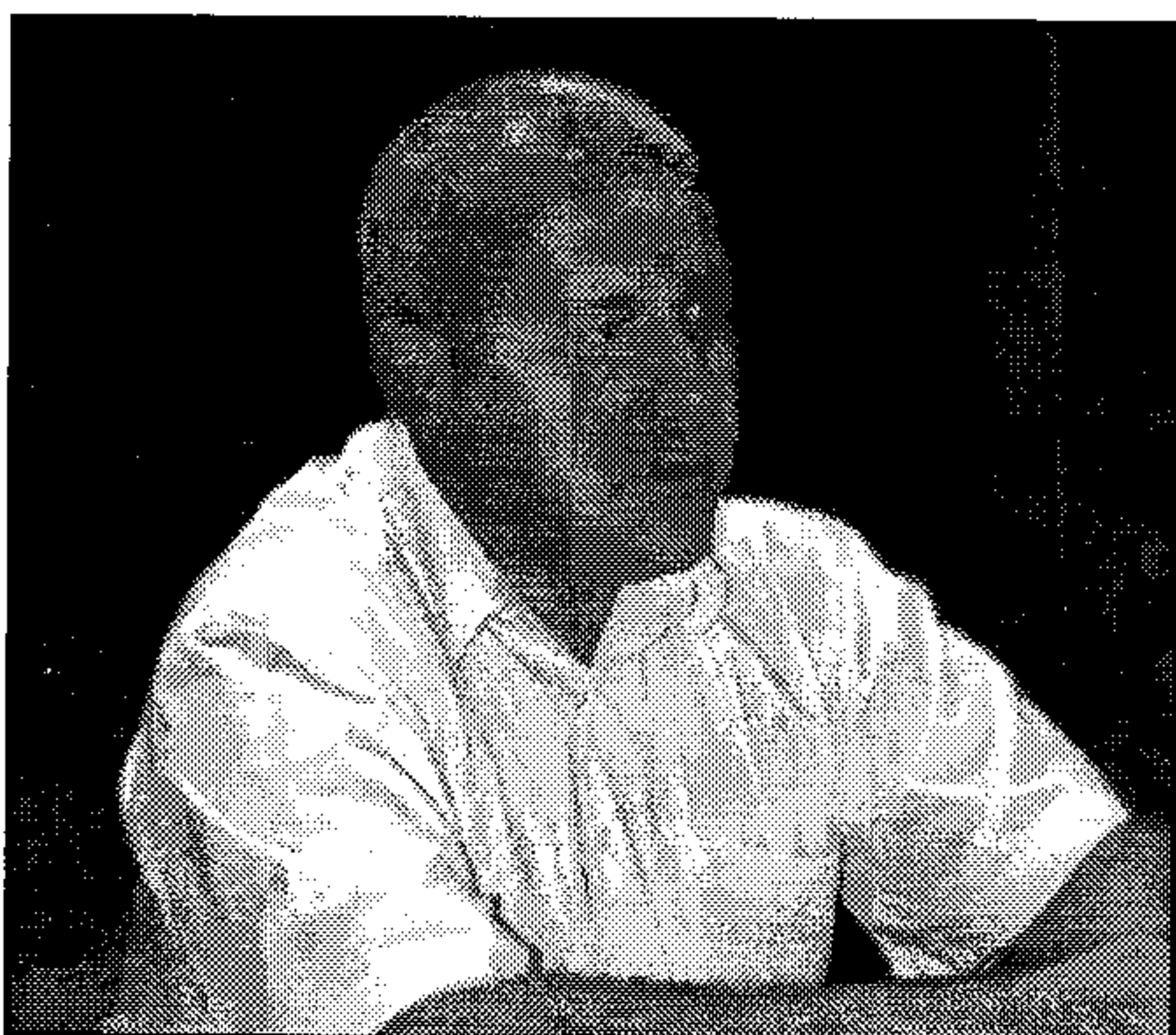
Könyörgök Hozzád Szentlélek Isten, tégy engem ennek az anyaszentegyháznak halálíg hű hitvallójává. Íme, megújítom Előtted azt a fogadást, amit konfirmációmkor a Te színed és a gyülekezet előtt tettem, hogy az én magyar református anyaszentegyházamnak holtig hűségese, engedelmes és áldozatkész tagja leszek. Kérlek Téged, segíts engem e fogadás megtartására. Ne engedd, hogy hitemet és egyházamat félelemből, vagy nyereségből, gyávaságból, vagy közömbösségből valaha megtagadjam vagy eláruljam. Magamat, gyermekeimet halálíg tartó hűséggel kötelezzem el e drága édesanya szolgálatára és karjaiba hajtsam örök álomra fejemet, mint ahogy áldott karjaiba téttem, mikor gyermekségemben szülőim könnye s a szent keresztség vize fejemen aláfolyt.

Úr Jézus, magyar anyaszentegyházam drága vőlegénye, itt áll Előtted a Te ékes menyasszonyod, az én anyaszentegyházam. Benne vagyok én is örökre a Tied, életemben a Te hű szerelmesed, holtomban a Te nyereséged, halavány sugára a Te örök dicsőségednek. Ámen.

Ravasz László
református püspök

DR. VERES LAJOS PRESBITER BEMUTATKOZIK

"Vigyázzatok azért, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok, amelyen az ember Fia eljő."
(Máté 25,13)

Mindenki ismeri; kedves, udvarias, tradicionális hittel megáldott férfiember. 46 éves, nő, feleségével két fiú gyermeket nevelnek. Középső fiúk két éve halt meg, születésétől hordozott betegsége következtében.

-Mesélj családdodról.

Kárpátaljáról származom. Szüleimmel Beregszász mellett, egy színreformátus községben, Csonkapapin éltünk. Szüleim életében mindennek rendje és rendelt ideje volt. A református hit tartást és reményt adott a nehéz idők megélésére. 1974-ben úgy döntöttek, hogy a jövőm érdekében áttelepülünk az anyaországba. 1978-1982 között a Debreceni Református Kollégium diák-

jaként gyűjtöttem tudást és erőt önálló életemhez. Érettségi után az ELTE jogi karán tanultam tovább, tagja lehettem a nyolcvanas évek híres Bibó kollégiumának. Feleségem szintén itt szerezte jogi diplomáját. Kitartásomat szüleimtől kaptam, örököltem, mindenben támogattak. Ők a paraszti munkában erősödött, nagyszerű emberek. A jogi pálya választásában segített a számomra hiteles ügyvédek következetessége, stílusa, na meg az, hogy utáltam a matematikát.

1989-ben költöztünk Piliscsabára, 1991-ben építettünk, majd szüleim is hozzánk költöztek, közös udvarban élünk. Jelenleg ügyvédi irodám van Budapesten a Markó utcában, nagyon sokat dolgozom. Feleségem ügyvéd, nagyobbik fiam a Károli Gáspár Ref. Egyetemen joghallgató. Kisebbik fiam, saját választása alapján, az én nyomdokaimban járva, a Debreceni Református Kollégium diákja. Mindkettőjükre nagyon büszkék vagyunk.

-Honnan ered hited?

Szüleim, környezetem, a templombajárás annyira életem részévé tette hitemet, református vallásosságomat, hogy soha nem gondoltam arra, másképpen is lehetne. Hitemben a folyamatosságot, építkezést élem meg, katarzisok nélkül.

-Hitvallásod: Istenről, családról, hazánkról?

Őszinte református hitem van, a predestinációt elfogadom és vallom. Tudom, hogy elrendelt feladatam van Istentől ajándékozott földi életemben. Fűrészem a feladatot, amire elhívást kaptam. Próbálok jelekből következtetni, néha melleszúszok, elmegyek valami mellett, és később döbbenek rá; nem kellett volna, azt a valamit rám szabták. A családom lelki, szellemi, anyagi jólétét elrendelt feladatam részének tartom. A legmagyarabb vallás gyakorlója vagyok, magyar nyelvünket őrzöm és pontos, tiszta beszéddel próbálok nem rongálni. Hiszek hazánk és népünk ébredésében, magáratalálásában. Hosszú volt az idő a rendszerváltásig. A zártságból, a látszólagos létbiztonságból kikerülve még mindig csak számunkra idegen mintákat követve bók-lásunk. A magyar nyelv és kultúra őrzése hazaszeretetünk alapja. Kárpátmedencei magyarságban kell gondolkodnunk. A határon túli kisebbségi létben élő honfitársaink védik a magyar kultúrát, figyeljünk rájuk, segítsük őket.

-Hogyan és mikor lettél presbiter?

Amikor Piliscsabára költöztünk, megkerestem a piliscsabai református egyházközösséget, Tamás bácsit. Pontosan nem emlékszem, úgy 1995 körül választottak a presbitérium tagjává, a presbiterség számomra akkor is és most is nagy megtiszteltetés.

-Az egyházi, presbitériumi munkában melyik az a terület, ahol úgy érzed segíteni tudsz?

A gyülekezet szervezésében segítek szívesen, természetesen, ha az nem kizárólagosan lelkipásztori feladat.

-Mi tetszik, nem tetszik egyházunkban, min változtatnál?

Úgy látom a közegyház vezetői, püspökei nagyon jók. Szépen fogják össze a világon élő magyar reformátusokat. Intézményeinket igényesen működtetik. Lelkészházaspárunk erejükön felül dolgozik. A hitéletben, közösségépítésben komoly eredményeik vannak. Szeretném, ha a nem templombajáró, de magukat reformátusnak valló lakótársainkat is számba tudnánk venni. Az egyház munkája mindenhol ott van: az iskolákban, a település szociális életében, szellemi életben aminek költségvonzata van; segítségre szorulunk. Ebben a munkában szívesen vennék részt. Bízom abban, hogy egyszer megépül a tervezett idősek otthona, ami

